

Årsmelding Gjerstad Viltlag 2023

Årsmøtet i 2023 ble avholdt på Lyngrillen 28. mars. Marte Bakka Haugen ledet møtet og gjennomgikk årsmelding, arbeidsplan og budsjett samt kort evaluering av høstens jakt etter selve årsmøtet. Gro Eskeland gikk gjennom regnskapet og revisors beretning, mens Lars Johnny Vestigard avsluttet med valgkomiteens innstilling som ble enstemmig vedtatt.

Styret i 2023 har bestått av:

Leder: Marte Bakka Haugen

Nestleder: Svein Olav Fjærbu

Styremedlem/Kasserer: Andreas Brekke

Styremedlem: Jo Åsmund Sandåker

Styremedlem: Jørgen Aasbø

Varamedlem: Morten Rønningen

Varamedlem: Ole Henrik Ausland

Revisor: Rolf Arne Skogli

Web-ansvarlig: Gro Eskeland

Valgkomiteen

Leder: John Sigbjørn Haugebo

Medlem: Jens Trydal

Medlem: Kjetil Eskeland

Siden forrige årsmøte har det vært avholdt 4 styremøter i tillegg til arbeidsmøte mtp. ny bestandsplan. Mye av kommunikasjon foregår også over e-post og telefon, spesielt i innspurten med ny bestandsplan.

Jaktmøtet ble avholdt 17. august på gamle Fiane skole. Marte gikk gjennom tildelinger fra kommunen, målsettinger i bestandsplan, jaktleders ansvar og oppgaver, fallviltregistrering, rovviltjakt og registrering av felte vilt i Sett og Skutt.

Minner om at rådyr også skal meldes inn som felte dyr i «sett og skutt», på lik linje som elg og hjort, forskjellen er at rådyr meldes inn på valdnivå som hos oss er Gjerstad Viltlag. Jaktledere oppfordres til å ha en gjennomgang av dette i sine jaktlag/grunneierlag, da hver og en jeger kan melde inn rådyr selv. Dette vil effektivisere registreringen.

Det ble avholdt evalueringsmøte etter jakta 6. februar på gamle Fiane skole. Marte gikk gjennom status og trender i elg- og hjortebestanden i Gjerstad etter jakta 2023, samt samlet tanker om videre forvaltning og arbeidet med ny bestandsplan.

Styret i viltlaget har i løpet av året vært svært aktive for å innhente kunnskap rundt viltforvaltning, og har deltatt på flere samlinger og foredrag.

I mars 2023 deltok Marte på Hjorteviltseminaret på Gardemoen.

I april 2023 deltok Svein Olav og Marte på «Fellesmøte for viltforvaltning i Agder» på Refsnes Hotel i Byglandsfjord.

Mai 2023 deltok Svein Olav, Andreas og Jørgen på foredrag om Hjorteforvaltning med Johan Trygve Solheim på Vegårshei.

Det ble avholdt nytt fellesmøte om hjorteforvaltning for viltlagsstyrene i Agder på Vivesøl gård arrangert av Tvedestrand viltlag i februar 2024. Her deltok Svein Olav, Andreas og Jo Åsmund.

Svein Olav og Andreas har også deltatt på Hjorteviltseminaret på Gardemoen i mars 2024, samt nytt foredrag med Johan Trygve Solheim i mars 2024 arrangert av Froland og Arendal Viltlag.

Styret deltar også på «Fellesmøte for viltforvaltning i Agder» 9. april 2024.

Disse samlingene har vært svært viktige inn i arbeidet med ny bestandsplan som legges fram til vedtak på viltlagets årsmøte 2024.

Jaktlag i Gjerstad per april 2024 med tilhørende jaktleder og kode i hjorteviltregisteret er som følger:
(Vi minner om at endringer av jaktleder må meldes inn til styret)

4211J0001 Ytre Haugen – Jørn Haugen	4211J0002 Brokeland Gryting – Olav Rønningen
4211J0003 Skorstøl – Anders Skorstøl	4211J0004 Fone – Morten Rønningen
4211J0006 Ulltveit – Svein Olav Fjærbu	4211J0007 Vølane – Statskog
4211J0008 Vestøl – Oddvar Stormyr	4211J0009 Løyte Haugen – Magnus Gjetmundsen
4211J0010 Aasbø – Svein Harry Røed	4211J0012 Markheia – Statskog
4211J0017 Lunden/Myra – Magne Ingvar Rike	4211J0018 Trydal – Jens Trydal
4211J0019 Vevstad – Knut Johan Hovdekleiv	4211J0020 Eskeland Ausland – Kjetil Eskeland
4211J0021 Trollelva (Apland Kveim) – Jo Åsmund Sandåker	4211J0022 Vik – Arnt Ivar Sørensen
4211J0023 Gunnustad – Svein Homme	4211J0024 Mo – Ove Gjernes
4211J0025 Sunde Tveit – Olav Henning Bråten	4211J0026 Østerholt – Rune Øygarden
4211J0065 Markset – Statskog	4211J0067 Uvdalen – Statskog
4211J0075 Risfjell – Statskog	4211J0078 Løytesdalen – Statskog
4211J0080 Mesel/Landsverk – Olav Helge Stemkjær	4211J0081 Holte/Røed/Eikeland – Rolf Arne Skogli
4211J0083 Homme/Vormli – Hans Terje Nes	4211J0093 Ljosvassteigen – Statskog
4211J0157 Storefjell – Statskog	4211J0170 58 Rødsfjell – Statskog
4211J0169 Statskog Brødsjø hjort	4211J0082 Statskog Gjerstad hjort

Jakta 2023

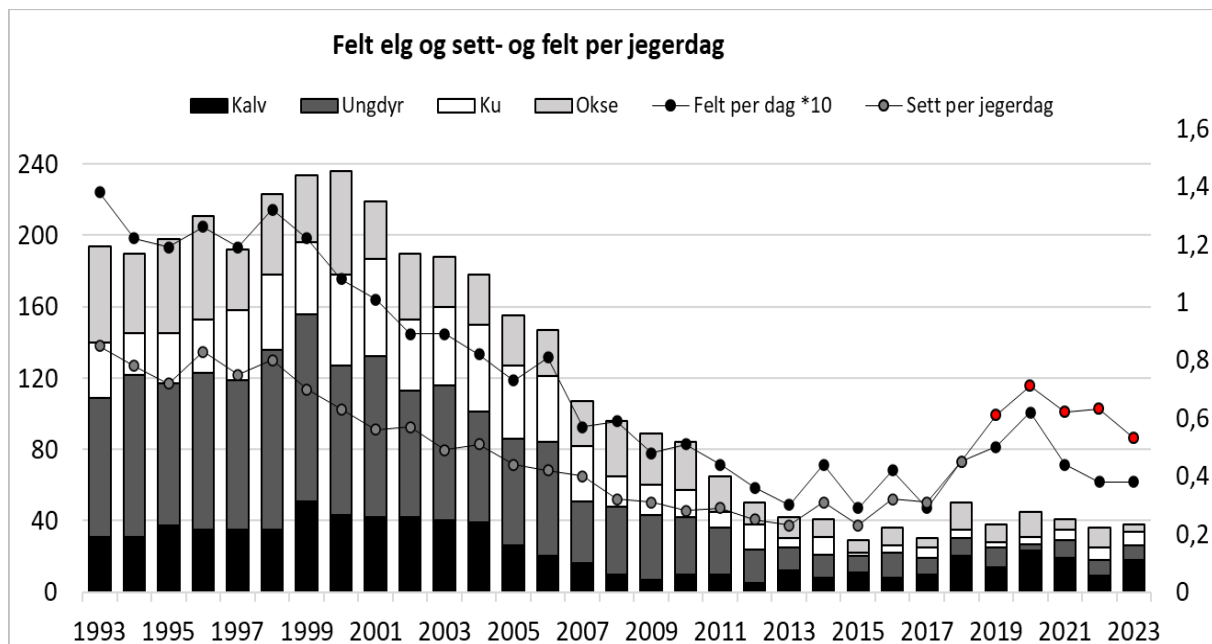
Elg:

Det ble skutt 38 elg i Gjerstad i 2023. Av 55 tildelte dyr utgjør det en fellingsprosent på 69 %. Jaktuttaket var fordelt på 18 kalver, 8 ungdyr, 4 okser og 8 kyr (Figur 1). Kalv og ungdyr utgjorde 68 % av jaktuttaket, mens hanndyr 1,5 år og eldre utgjorde 40 % av uttaket. Bak hver felte elg lå det omtrent 10 500 daa tellende areal.

Det ble sett 0,53 elg per jegerdag og felt 0,038 elg per jegerdag. Bestanden ser ut til å ha vært stabiliserende eller hatt en svak nedgang de siste årene, etter en økning fram til 2020 (Figur 1).

Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på hhv. 38 og 83 kg i 2023. Begge kategoriene har vært synkende i lang tid, og var i 2023 de laveste registrerte slaktevektene i kommunen gjennom perioden (Figur 2). Observerte kalverate var i 2023 0,37 kalv per ku, som er noe høyere enn kalveraten i 2022 som var det laveste registrerte noensinne. Likt som for 2022 var tvillingraten også i 2023 på 1,05 (5%). Indeksen har vært stabil lav i om lag 10 år (Figur 3). Lave slaktevekter, lave kalverater og høyere naturlig dødelighet tyder på at elgbestanden i Gjerstad er i dårlig kondisjon.

Det ble sett 1,9 ku per okse i 2023. Kjønnforholdet har vært svært varierende gjennom årene, og har de siste 3 årene et gjennomsnitt på 1,7 ku per okse. Okseandelen ser ut til å ha vært svakt synkende de siste 4 årene (Figur 4).

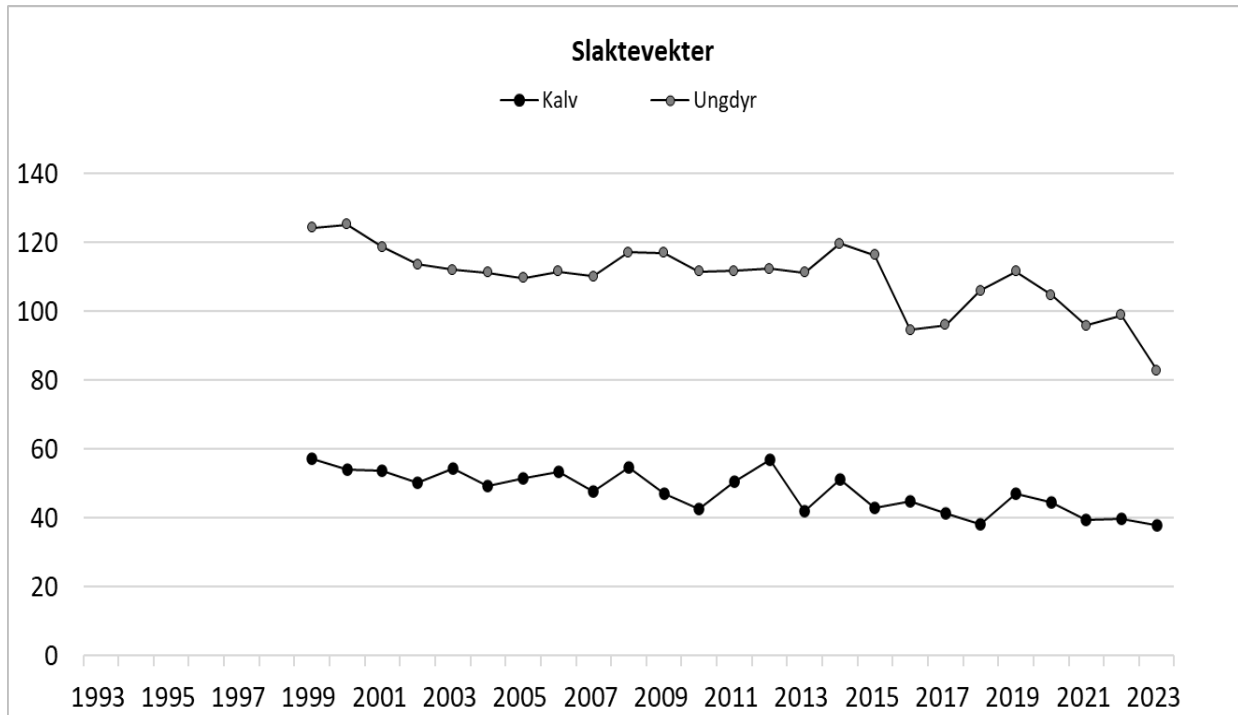

Figur 1. Felte kalv, ungdyr, ku og okse, felt elg per jegerdag*10 og sett elg per jegerdag i Gjerstad i perioden 1993-2023.

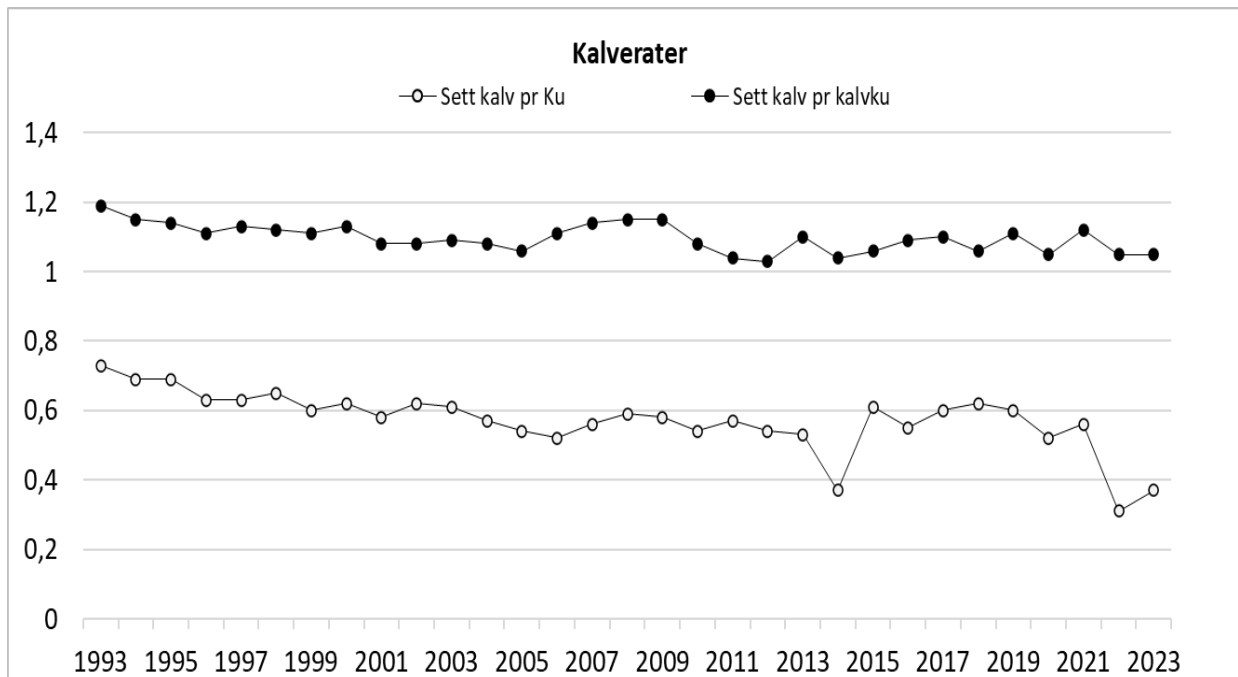
Resultat av elgjakta etter 3-årsperioden er 116 dyr felt av 165 tildelte dyr. Dette tilsvarer en fellingsprosent på 70 %. Som nevnt viser indeksene for bestandsutvikling en svak nedgang de siste 3 årene, mens bestandskondisjonen fortsetter å synke. Beitetakseringen i 2021 viste moderat overbeite, og for å oppnå et bærekraftig beitetrykk som på sikt kan snu utviklingen i bestandskondisjonen bør ikke antall elg i bestanden øke.

Tabellen under viser fordeling av felte dyr på storvaldnivå, samt dyr som gjenstod etter 3 år per storvald.

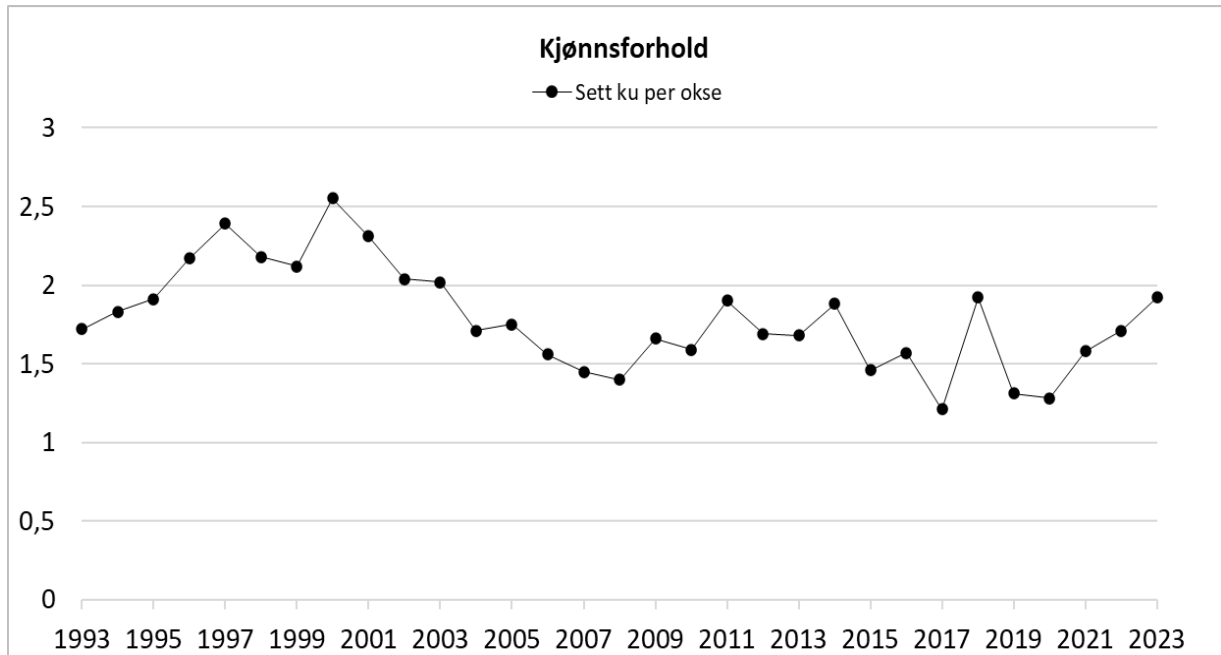
TILDELING GJERSTAD VILTLAG 2021 TIL 2023								Totalt	Skutt 2021	Skutt 2022	Skutt 2023	Sum	Ikke felt
Areal	Kalv	Ku	Stut	Kvige (1,5)	Piggstut (1,5)	Antall dyr							
Fone, Haugeto Storvald	20991	3	2	3	4	3	15	4	3	2	9	6	
Holte, Eikeland Storvald	21020	2	2	2	3	3	12	3	3	3	9	3	
Nordøstsida Storvald	86563	6	5	5	7	8	31	5	5	4	14	17	
Statskog Storvald	151400	9	5	6	7	7	34	14	8	12	34	0	
Sunde, Tveit, Østerholt Storvald	14219	2	2	1	2	2	9	2	1	4	7	2	
Sørvestsida Storvald	35141	4	4	3	7	6	24	5	7	4	16	8	
Ulltveit, Mesel Storvald	19060	2	2	2	3	3	12	2	3	1	6	6	
Østsida Storvald	19171	3	2	2	2	3	12	3	3	5	11	1	
Åsbø, Løite, Haugen, Vestøl Storvald	36499	2	2	2	5	4	15	4	3	3	10	5	
Gunnustad Storvald	2100					1	1	0	0	0	0	1	
		<u>33</u>	<u>26</u>	<u>26</u>	<u>40</u>	<u>40</u>	<u>165</u>	<u>42</u>	<u>36</u>	<u>38</u>	<u>116</u>	<u>49</u>	

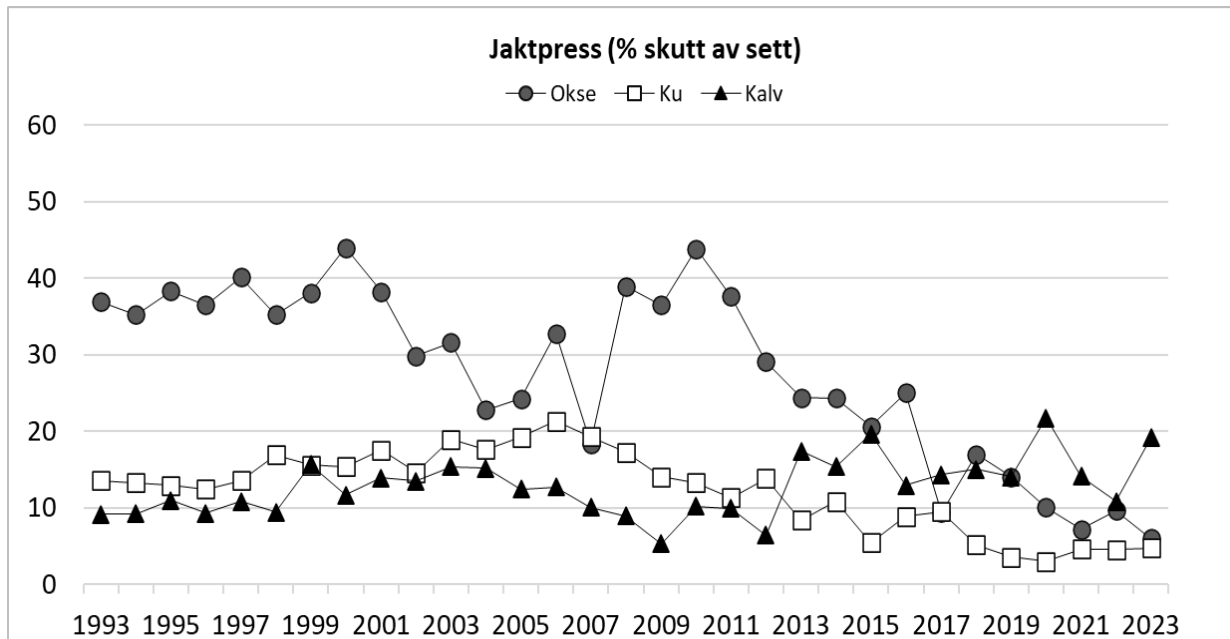
Figur 2. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr i Gjerstad i perioden 1993-2023 (registrerte tall fra og med 1999).

Figur 3. Observerte kalve- og tvillingrater i Gjerstad i perioden 1993-2023.

Figur 4. Observert kjønnnsforhold (sett ku per okse) i Gjerstad i perioden 1993-2023.

Figur 5. Prosentvis skutt av sett okse, ku og kalv i Gjerstad i perioden 1993-2023.

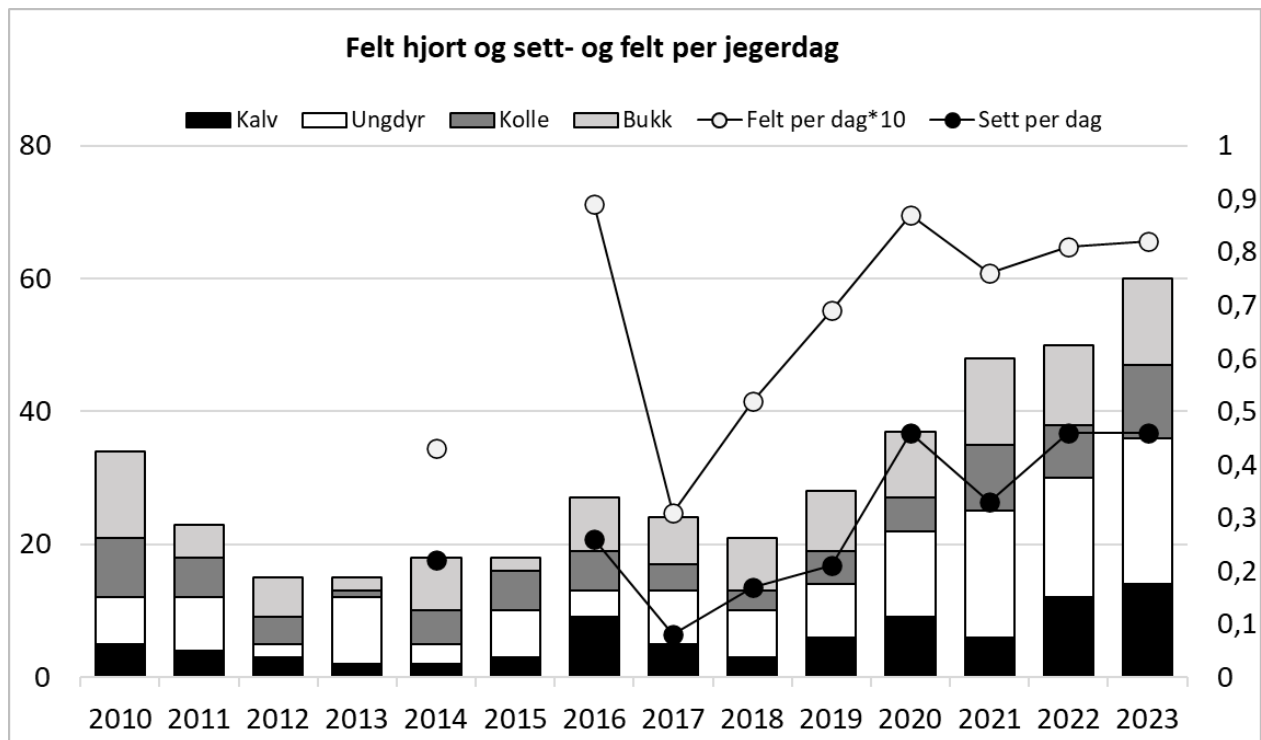
Hjort:

Det ble felt 60 hjort i 2023. Dette tilsvarer en fellingsprosent på 92 % av 65 tildelte dyr. Uttaket fordelte seg på 14 kalver, 22 ungdyr, 13 eldre bukker og 11 eldre koller (Figur 6). Kalv og ungdyr utgjorde 60 % av uttaket, mens andelen hanndyr 1,5 år og eldre utgjorde 61 % av uttaket. Bak hver felte hjort lå det omtrent 6600 daa tellende areal.

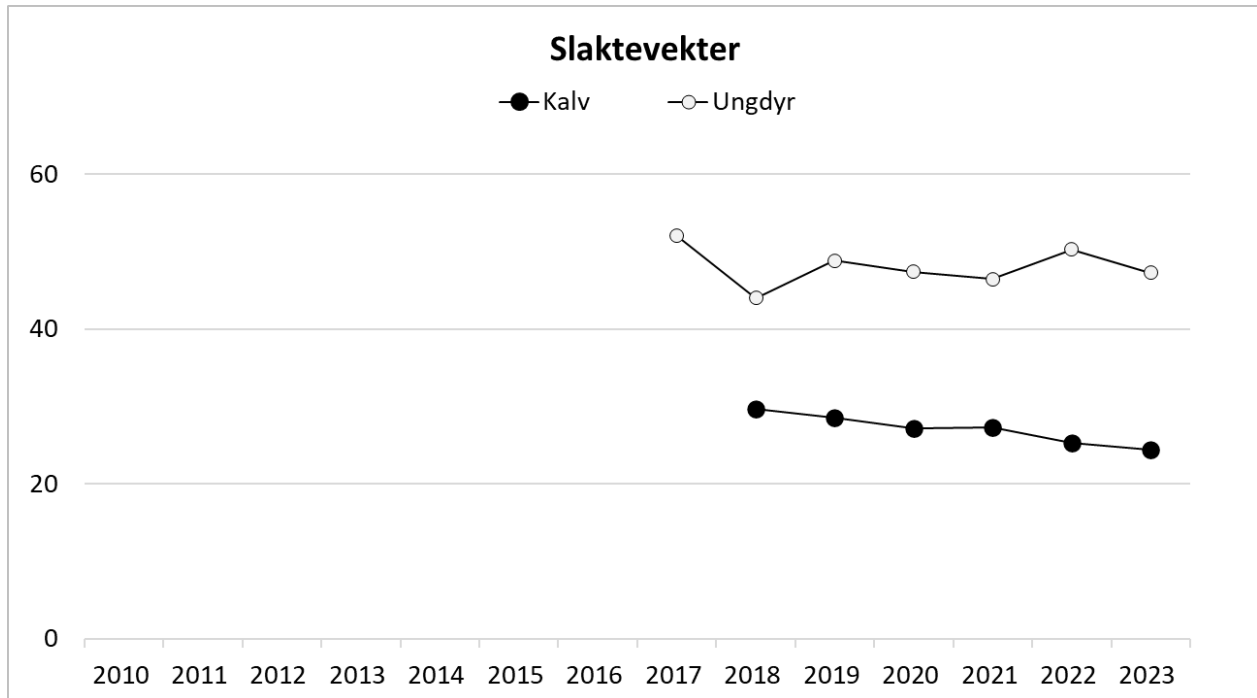
Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr var på henholdsvis 24kg og 47kg. Slaktevekt for ungdyr har holdt seg forholdsvis stabil siden 2010, mens slaktevekt for kalv har vært svakt synkende og var også i 2023 den laveste registrerte slaktevekta (Figur 7). Observert kalverate har variert veldig, og har vist en svak nedgang siden 2020 til 2022, mens den i 2023 var på 0,54 og noe høyere enn året før (Figur 8).

Det ble observert 1,2 kolle per bukk i 2023, likt som gjennomsnittet for de tre siste åra. Bukkeandelen har dermed vært stabil (Figur 9).

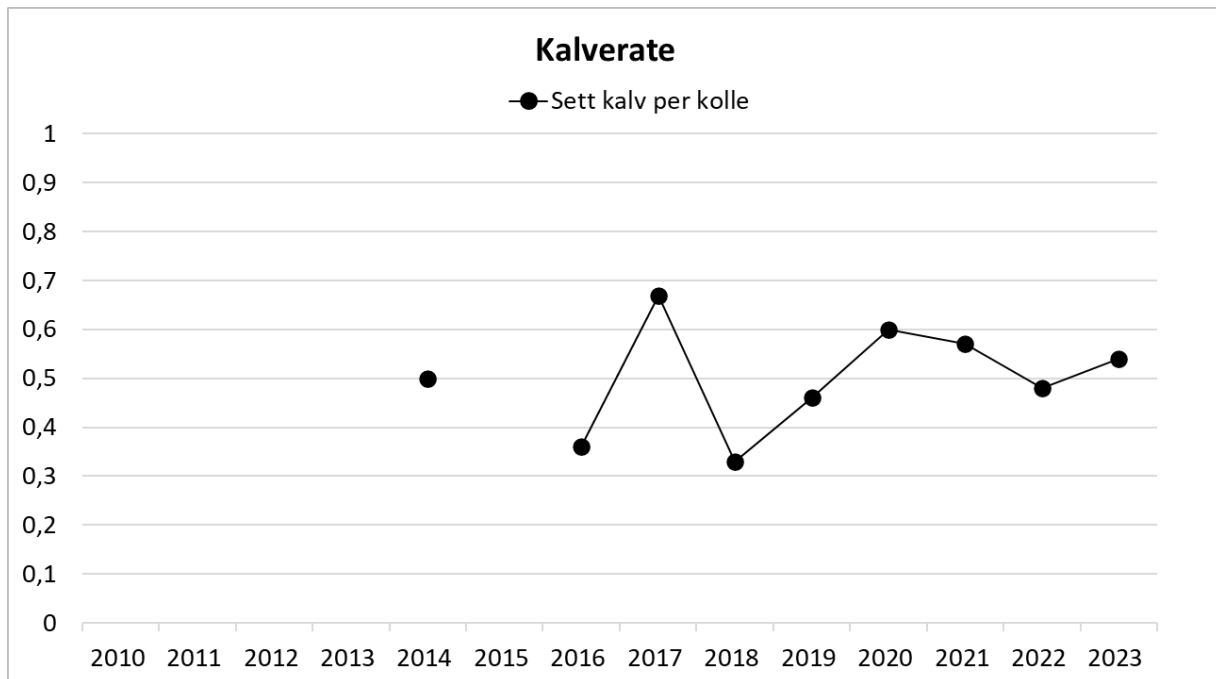
Datamaterialet for hjort er foreløpig for lite til å si at indeksene med stor sannsynlighet gjenspeiler forholdene i bestanden.

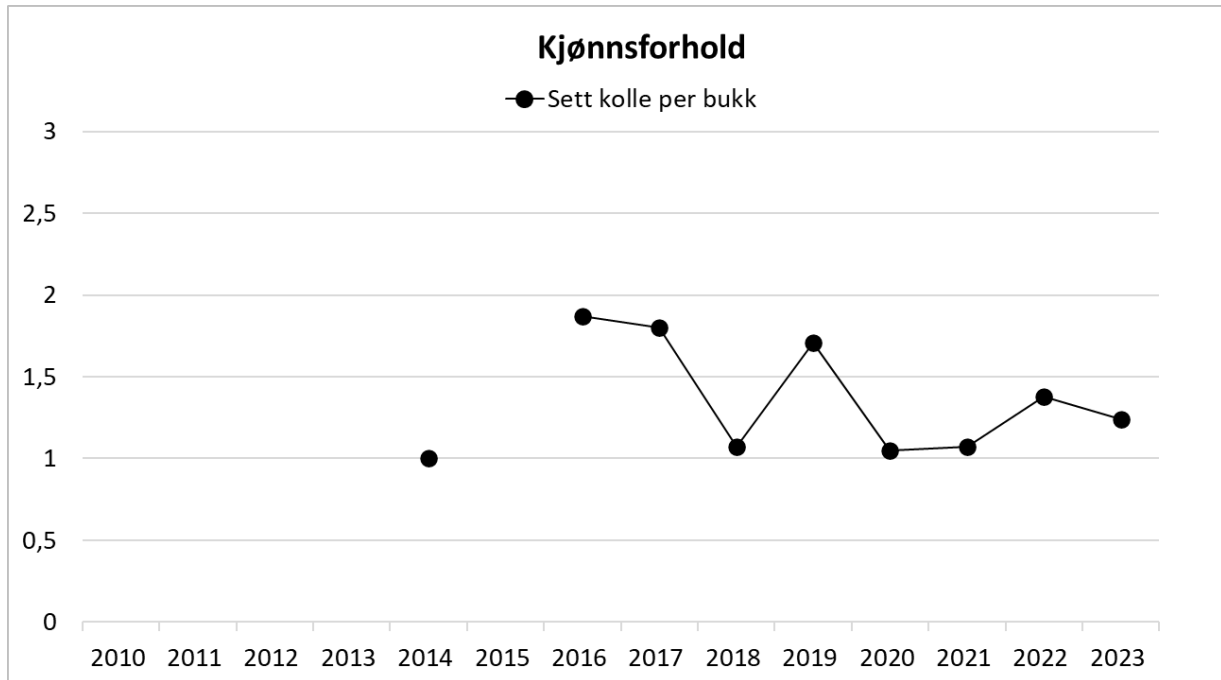
Figur 6. Felte kalv, ungdyr, koller og bukk, felt hjort per dag*10 og sett hjort per dag i Gjerstad i perioden 2010-2023.

Figur 7. Gjennomsnittlige slaktevekter for kalv og ungdyr i Gjerstad i perioden 2010-2023 (registrerte tall fra og med 2017 for ungdyr og 2018 for kalv).

Figur 8. Observerte kalverater i Gjerstad i perioden 2010-2023.

Figur 9. *Observerte kjønnnsforhold (sett kolle per bukk) i Gjerstad i perioden 2010-2023.*